

Guatil, 20 november 2002

Aan: minister V. Dua
minister D. Van Mechelen
burgemeester P. Moenaert

C.c.: premier G. Verhofstadt
minister-president P. De
Wael

Wij schrijven u deze brief vanuit Guatil en San Vincente in de provincie Guanacaste in Costa Rica. Hoewel Costa Rica zich op internationale fora graag voorstelt als een welvarend land met een sterke economie, is er in onze provincie nog veel armoede.

Het is een achtergebleven gebied, waar kleinschalige landbouw en ambachtelijk werk van belang zijn om de streekseconomie draaiend te houden.

We willen uw aandacht vragen voor de strijd van één groep ambachtslui, namelijk de pottenbakkers van Guatil en San Vincente. Ze zijn met 400 families, in totaal ongeveer 12000 mensen, wiens keramiek zeer in de smaak valt bij de buitenlandse toeristen die het kustgebied van Guanacaste bezoeken. Hun toekomst is echter bedreigd, omdat er slechts één kleigroeve overgebleven is en die is eigendom van een rijke familie. Die gebruikt zelf de klei wel niet, maar wil hem ook niet afstaan aan de pottenbakkers voor een prijs die overeenkomt met de werkelijke waarde. Onder begeleiding van de organisatie FEDEAGUA hebben de pottenbakkers zich verenigd en geld samengebracht om de kleigroeve aan te kopen. Maar de eigenaars hadden winst geroken en hebben de prijs onrealistisch opgedreven.

De pottenbakkers en een toenemend aantal medestanders vinden dat het niet kan dat één individu een natuurlijke hulpbron voor zich opeist en zo de gemeenschap uitsluit om gebruik te maken van dit collectieve goed. Hun verontwaardiging heeft tot diverse collectieve acties geleid, met als hoogtepunt een mars in de hoofdstad San José. Voorop liepen schoolkinderen met hun zelfgemaakte kleiwerkjes. Ze toonden dat toegang tot deze natuurlijke hulpbron essentieel is voor hun toekomst.

De acties hebben succes want intussen zijn er contacten met de nationale overheid, die overweegt het terrein te onteigenen. Als het zover komt, zal het succes mede te danken zijn aan de Belgische Ontwikkelingssamenwerking en aan Vredeselanden, want zij steunen FEDEAGUA om lokale capaciteiten te genereren in de gemeenschappen van Guanacaste en San Vincente. FEDEAGUA is dan ook dankbaar voor die steun op financieel, inhoudelijk en moreel vlak, en wil graag de warmte van de succesvolle actie laten uitstralen tot in België, meer concreet tot in Brugge, in de hoop dat ze bij jullie bijdraagt tot zinvolle ontwikkeling.

Waarom precies Brugge? Enkele weken geleden hebben twee vrouwenleidsters van FEDEAGUA België bezocht en in Brugge hebben zij tot hun verbazing de situatie van het Lappersfortbos leren kennen. We zien een grote gelijkenis tussen de strijd van de pottenbakkers en de milieuactivisten in dat bos. Ook zij hebben zich maandenlang ingezet voor een collectief goed, dat in eigendom is van één firma die het voor zich alleen opeist. Ook daar is een poging mislukt om het bos voor de gemeenschap aan te kopen. In België hebben veel mensen zich solidair verklaard met de collectieve strijd voor het behoud van het Lappersfortbos. In Costa Rica zien we hetzelfde gebeuren, de bevolking van het schiereiland van Nicoya, waar de kleigroeve ligt, steunt de strijd van de pottenbakkers.

We schenken aan u, beleidsmakers in België, een werkstuk van onze pottenbakkers en een klompje klei. We nodigen u uit het laatste te boetsen en de creatieve energie die vrijkomt te gebruiken om een oplossing te vinden die toelaat dat bos te behouden voor de bevolking.

We hebben begrepen uit een brief in onze krant dat de premier van België eind november een bijeenkomst organiseerde met belangrijke sprekers over het thema andersglobalisme. Dat is op zich lovenswaardig, maar onvoldoende. Vanuit onze ervaring roepen we op tot dialoog met hen die op lokaal vlak de negatieve gevolgen van economische globalisering ondervinden. Een beleid dat op papier en in conferenties mooi praat over duurzame ontwikkeling, maar op het terrein faalt, verliest uiteindelijk alle geloofwaardigheid.

Ons volk zegt:

We hopen dat ons voorbeeld van strijd een hart onder de riem mag betekenen voor veel Belgische burgers, en eveneens voor u. Opdat de collectieve rechten steeds voorrang zouden krijgen op de privébelangen.

Wilmar Matarrita, FEDEAGUA, Nicoya, Costa Rica

Bernado Vega en Nury Marchena, Asociación de Artesanos (as), Guatil en San Vicente, Costa Rica